

Jak rozwijać zdolności twórcze dzieci w wieku przedszkolnym?

Aby rozwijać zdolności twórcze dzieci w wieku przedszkolnym należy tworzyć warunki do rozwoju zabawy (dziecko przejawia w zabawie swój twórczy stosunek do świata), dostarczać mu okazji do działania w sytuacjach fikcyjnych, pozorowanych, tworzyć warunki do rozwoju wyobraźni oraz tworzyć warunki do rozwoju spontaniczności dziecka.

Stymulując twórcze myślenie dzieci należy uczyć dzieci jak pokonywać bariery i własne ograniczenia poprzez:

- zachęcanie do podejmowania ryzyka,
- stwarzanie atmosfery swobodnego myślenia,
- nagradzanie osiągnięć i elastyczności w szukaniu pomysłów i rozwiązań,
- zachęcanie do przyjmowania różnych punktów widzenia,
- wzmacnianie pozytywnego zaangażowania,
- stymulację do nieustannego przepływu pomysłów,
- kształtowanie pozytywnego stosunku do nowych pomysłów.

Edward de Bono jeden z badaczy myślenia twórczego uważa, że inteligencja to pewien potencjał, który często pozostaje niewykorzystany oraz, że nie trzeba dysponować wrodzoną inteligencją, by nauczyć się twórczo myśleć. Twierdzi też, że dzieci często mają ograniczony zasób słów i nie mogą przekazać swojego projektu w formie pisanej, dlatego stosując metodę rysunkową uwalnia się je od tego rodzaju ograniczeń.

Rysunek można wykonać szybciej, niż opisać rzecz słowami. Rysując widzi się od razu, co już jest, a co jeszcze trzeba zrobić. Widzi się luki i łatwo się je uzupełnia. Rysunek odzwierciedla więc wszechstronne myślenie dziecka, dostarcza motywującego poczucia sukcesu, którego nie daje wypowiedź.

Ćwiczenia stymulowania myślenia twórczego Edwarda de Bono:

1. Zabawa w parach; jedno dziecko mówi wyraz, drugie wymyśla krótką historię o tym wyrazie.
2. Tworzenie opowiadania na podstawie tytułu.
3. Rysowanie na temat:
 - Jak można zważyć słońca;
 - Zaprojektuj ulepszony samochód, autobus – wygodny przewożący dużo ludzi ;

- Zaprojektuj stół wygodniejszy niż tradycyjny, specjalnie przystosowany do jedzenia ;
- Zaprojektuj miasteczko zabaw dla dzieci z nowoczesnymi zabawkami;
- Zaprojektuj maszynę do testowania samochodów;

Kolejny badacz tego tematu C. Freinet opracował technikę swobodnego tekstu. Dziecko poprzez tę technikę ma możliwość swobodnego wypowiedzenia swoich myśli, opinii, wrażeń i wątpliwości, rozbudza własną wrażliwość na piękno słowa, wyzwala posiadane zdolności, rozwija twórcze myślenie.

Proponowane ćwiczenia obejmują: układanie tekstów z rozsypanek wyrazowych, rozwiązywanie krzyżówek, zagadek, tworzenie anagramów, układanie rebusów; ćwiczenia ortograficzne, gramatyczne, słownikowe, tworzenie wyrazów pochodnych, dobieranie przymiotników do rzeczowników, dobieranie synonimów, łączenie wyrazów rymujących się w pary, porządkowanie zdań według logicznej kolejności, ilustrowanie opowiadania rysunkiem, komponowanie fabuły na podstawie obrazka, układanie: zagadek, melodii do tekstu, wierszy, rymowanek.

Ćwiczenia pobudzające do twórczego myślenia możemy podzielić na kilka grup:

1. Ćwiczenia spostrzegawczości:

Dotknij

Dorośli zachęca dzieci, żeby rozejrzały się po sali lub innym miejscu, w którym prowadzimy zajęcia. Następnie prosi, aby swobodnie się poruszając, znalazły i dotknęły jak najwięcej przedmiotów mających określoną przez nas cechę (kolor, kształt) lub należących do jakiejś kategorii (przybory do pisania, zabawki, przedmioty, na których są literki, itp.).

Co się zmieniło?

Ćwiczenia polegające na zapamiętywaniu szczegółów. Dzieci mają dostrzec i nazwać zmiany w rozmaitych układach przedmiotów. Można je przeprowadzać, używając niewielkiej (zależnie od wieku dzieci) liczby zwykłych przedmiotów (naczynia, kredki, zabawki).

Co widzimy na obrazku?

Dobieramy obrazek o odpowiedniej dla dzieci liczbie szczegółów i prosimy, żeby nazwały jak najwięcej przedmiotów, które widzą. Starsze szukają na obrazku przedmiotów na określoną głoskę.

Czym się różnią te obrazki?

Dzieci odszukują różnice pomiędzy dwoma obrazkami.

Kto to jest, co to jest?

Rozpoznawanie dotykiem osób, przedmiotów.

Snucie fantastycznych historii.

Metoda ta polega na kontynuowaniu przez kolejne dzieci opowiadania rozpoczętego przez dorosłego. Pozwalamy na roztaczanie jak najbardziej fantastycznych wizji, wymyślanie nierealnych sytuacji, zaskakujących rozwiązań.

Burza mózgów /giełda pomysłów, fabryka pomysłów, metoda Osborna/

Może być stosowana jako rozgrzewka twórcza przed określonym zadaniem lub jako metoda rozwiązywania problemów oraz jako definiowanie pojęć przez skojarzenia. Metoda pozwala uzyskać w krótkim czasie dużą liczbę zróżnicowanych rozwiązań jednego problemu.

2. Zadania rysunkowe

Kreatywne rysowanie.

Metoda ta rozwija wyobraźnię dziecka. Polega ona na przekształceniu konturowego rysunku w coś zupełnie innego (np. krzesła w pojazd) lub w podobny przedmiot, ale nie istniejący w rzeczywistości (np. kontur samochodu w pojazd z przyszłości, z kosmosu, z krainy fantazji). Odmianą tej metody jest tworzenie obrazów przez dorysowywanie elementów do barwnych plam, linii, figur geometrycznych.

Wesołe koty

Dorosły rozdaje dzieciom karty z narysowanymi konturami kilku kotów, prosząc, aby każdego kota pokolorować w inny sposób, używając tylko jednej kredki lub ołówka (różne wzory na każdym kocie).

3. Zadania ruchowe

Taniec części ciała.

Przy tanecznej muzyce dorosły prosi dzieci, żeby "tańczyły": tylko nosem, ustami, palcami, brzuchem, dłońmi, kolanami, językiem, łokciami, policzkami, na końcu całym ciałem.

PODSUMOWANIE: Wszystkie dzieci mają pewien potencjał twórczy, a odpowiednia pomoc wychowawcza może sprzyjać wydobyciu umiejętności oraz uświadomieniu ich sobie przez młodych ludzi. Twórczość może wyrażać się w każdej dziedzinie życia. Twórczy potencjał dziecka manifestuje się poprzez zainteresowania, preferencje i style działania. Dzieci mogą twórczo funkcjonować na różnych poziomach i w różnym stylu. Można pomóc dzieciom w rozpoznawaniu własnego potencjału twórczego i stylu wyrażania twórczości. Można pomóc dzieciom w pełnym urzeczywistnianiu ich możliwości.

Źródło

<https://doskonaleniewsieci.pl/>